

Độc đáo pháp lý các phiên tòa 'bốt đũa chính kiến' tại VN

Tác Giả: Saigon Echo S&#u t&#m
Thứ Tư: 03 Tháng 2 Năm 2010 17:34

Tôi đã tham gia 2 phiên xét xử ở Hà Nội và Hội Phòng. Các đồng nghiệp của các báo cáo đưa báo bác bỏ, và chúng tôi thuyết trình về các biện án phúc thẩm này.

Thời gian gần đây, các phiên tòa phúc thẩm liên tiếp diễn ra tại Hà Nội và Hội Phòng xét kháng cáo của 9 nhà hoạt động dân chủ, theo cách gọi của giới cộng sản dân chủ, nhưng báo chính phủ Việt Nam xem là những phạm nhân vi phạm điều 88 “tuyên truyền chống phá nhà nước”. Một điểm chung tại các phiên xử này là tất cả các biện án đều được giữ nguyên theo phán quyết của tòa sơ thẩm, tức là 3 đến 6 năm tù dành cho các ông Nguyễn Xuân Nghĩa, Ngô Quốc Anh, Nguyễn Văn Túc, Phạm Văn Trọng, Trần Đức Thành, Nguyễn Văn Tính, Nguyễn Mạnh Sơn, Vũ Hùng, và Nguyễn Kim Nhân.

Trong cuộc trao đổi với Trà Mi của Ban Việt Ngữ đài VOA, tôi đã nêu lên của một số báo cáo trong các phiên phúc thẩm và đề nghị là luật sư Trần Vũ Hùng và Huân Văn Đông nên xét về các khía cạnh pháp lý của những phiên xử này. Luật sư Đông cho biết ý kiến.

Luật sư Huân Văn Đông: Chúng tôi đồng ý nên bào chữa cho anh Phạm Văn Trọng và Trần Đức Thành trong phiên phúc thẩm. Qua phiên xử cũng như phiên sơ thẩm, chúng tôi nhận thấy tính pháp lý, tính hợp pháp đã không được thể hiện trong hai phiên xử sơ thẩm và phúc thẩm và đề nghị. Chúng tôi cho rằng đó là sự vi phạm rất nghiêm trọng mà Tòa án Nhân dân cần phải xem xét lại.

VOA: Vâng, đó là nhận xét của luật sư Đông. Xin mời luật sư Hùng.

Luật sư Trần Vũ Hùng: Tôi đã tham gia 2 phiên xét xử ở Hà Nội và Hội Phòng. Các đồng nghiệp của các báo cáo đưa báo bác bỏ, và chúng tôi thuyết trình về các biện án phúc thẩm này.

Độc lập pháp lý các phiên tòa 'bốt đòng chính kiến' tại VN

Tác Giả: Saigon Echo S&#u t&#m
Thứ Tư:, 03 Tháng 2 Năm 2010 17:34

VOA: Độc lập có nghĩa là ý kiến không đòng tình và tính công khai và công bằng của các vụ án này. Riêng về 2 độc lập này, các luật sư có ý kiến như thế nào?

Luật sư Trần Vũ Hải: Tôi nghĩ tính công khai cũng chưa được đảm bảo. Theo luật, theo quy định của Bộ Luật tố tụng hình sự, và theo luật của Tòa án Nhân dân, thì ai cũng có quyền tham dự phiên tòa. Thế nhưng vì sao lại chưa được đảm bảo.

Luật sư Huỳnh Văn Đông: Đối với tôi, tôi không hài lòng về tính công khai của các phiên xử. Theo anh Hải nhận xét cũng khá chính xác, nhưng để đầy đủ hơn thì chúng tôi phải nói rằng các phiên tòa đã công khai “xấu kín”. Có thể nói mặt nạ công khai thì không phải là công khai.

VOA: Xin được hỏi thăm luật sư Hải, bạn thân ông từng tham gia mặt sự phiên tòa xử tại “tuyên truyền pháp nhà nước” theo điều 88, ông rút ra kinh nghiệm hay nhận xét như thế nào về độc lập của các phiên xử này?

Luật sư Trần Vũ Hải: Tất cả chung trong các phiên xử đó, các cơ quan pháp luật Việt Nam, cơ thể là công an và Tòa án, rồi là quan tâm. Họ tìm cách đảm bảo an toàn tại địa cho các phiên xử này, kiểm soát rồi là chốt chặn thành phần vào tham dự. Còn trong các phiên tòa, chúng tôi nhận thấy rằng cũng tạo điều kiện cho các báo cáo và các luật sư tranh luận. Tuy nhiên, họ có nghe hay không thì đây là một câu chuyện khác.

Luật sư Huỳnh Văn Đông: Chúng tôi cũng thấy rằng Tòa án Tối cao họ tạo điều kiện cho chúng tôi rất nhiều trong việc tiếp xúc với họ. Chúng tôi ghi nhận việc làm đó. Tuy nhiên, điều làm chúng tôi không hài lòng là phiên phúc thẩm lần này là thái độ của Hội đồng xét xử, họ không tôn trọng luật sư lắm. Ngay cả ta đã có và không cho tôi nói được hết ý của tôi. Đối với phiên xử của anh Phạm Văn Trì thì tôi đã báo ra khỏi phòng xử án.

VOA: Nhận biết can trong các phiên tòa này bạn biết tại vì các bài viết họ các họ đòng “chống phá nhà nước”. Nhận biết sự nào được các luật sư đưa ra để báo về các thân chủ của mình?

Luật sư Huân Văn Đông: Các sự minh bạch để khách hàng của tôi không phải đi theo đi u 88 mà tôi đưa ra là đi u 69 của Hiên Pháp và đi u 19 của Tuyên ngôn Nhân quyền Liên Hiệp Quốc mà Việt Nam đã tham gia ký kết. Nguyên tắc khi Việt Nam đã tự nguyện tham gia thì phải thực hiện và phải tuân thủ. Các sự chúng tôi khách hàng đưa ra đó là nguyên tắc bày tỏ quan điểm và chính kiến của họ mà thôi. Nhưng quan điểm và chính kiến đó có thể khác so với cách nghĩ và cách hiểu của nhà nước. Tuy nhiên, đó là quyền tự do. Nhà nước phải tôn trọng quyền đó của mọi công dân.

VOA: Xin đừng cố gắng nghe ý kiến của luật sư H&#i?

Luật sư Trần Vũ Hải: Trong các vấn đề mà tôi tham gia, các bộ can bộ để nghe truy tố, kết án nghiêm u hành vi. Nhưng với các bộ chỉ có một vài hành vi để xem xét một cách nghiêm trọng, cho là để thực hiện một cách trình bày và ngoài phạm vi trình bày ý kiến, ví dụ như là hành vi treo kh&#u hi&#u. H&# cho rằng hành vi này nguy hiểm hơn nghiêm u, thực không còn là trao đổi ý kiến với nhau. Khi bào chữa, chúng tôi để nghe tòa để nghe nghĩa thế nào là “tuyên truy tố của nhà nước xã hội chủ nghĩa”. Chúng tôi cũng nói rằng chúng tôi đã nghiên cứu về một pháp luật của có quy định nào của các Hội để nghe thẩm phán Tòa án Tối cao để nghe đơn và đi u luật này, cũng không có để nghe nghĩa thế nào là của. Chúng tôi để xuất rằng đi u 88 phải nói rõ. Về tài liệu của, hành vi làm, lưu trữ tài liệu của, chúng tôi để nghe nội dung “của” này phải có phải sáng, kích động...v.v.. Việc làm ra tài liệu phải mang mục đích tuyên truy tố, có nghĩa là một tài liệu nào đó của nguyên tắc để để thôi thì không để để coi là tuyên truy tố. Chúng tôi muốn nói rằng nghiêm u hành vi các bộ cáo bộ truy tố, kết án thực của thực là nhưng nguyên tắc trình như các nội dung đó thôi, chỉ không mang tính tuyên truy tố. Tuy nhiên, đi u này không để để phía tòa án chú ý. Trong nhưng của tranh luận như vậy, họ cũng cảm thấy cần của họ không thể từ bỏ. Ngoài ra, trong các vấn đề mà tôi tham gia ở đây, họ cho rằng “của” thực là của thực của, mà thực của này là do Để nghe Của của Việt Nam lãnh đạo. Đi u đó là bộ di bộ thực. Mọi cái gì của họ để nghe vai trò lãnh đạo của Để nghe Của của Việt Nam là của nhà nước xã hội Chủ nghĩa. H&# cho là yêu của đa nguyên đa để nghe là phải nhận vai trò lãnh đạo của Để nghe Của của Việt Nam. Tuy nhiên, chúng tôi nói rằng trong Luật hình sự phải nói thế ra. Khi nguyên tắc bộ coi là vi phạm thì phải vi phạm vào một đi u của. Ví dụ như của yêu của đa nguyên đa để nghe mà vi phạm thì phải là vi phạm Luật hình sự. Chỉ còn anh nói yêu của đa nguyên đa để nghe là phải nhận vai trò lãnh đạo của để nghe, thì chúng tôi bộ để cũng chỉ là suy diễn. Bộ có nhưng thực và để nghe lãnh đạo mà có nhưng để nghe khác, trong Hiên pháp cũng có ghi. Nhưng vậy đa để nghe cũng không phải là của. Tuy nhiên, thực của các lập luận của chúng tôi, họ cũng đưa ra các bộ.

VOA: Nhưng đưa u mà các bộ can bộ để cáo, theo gì của võ nhân quyền, không phải là phi pháp, trong khi Việt Nam nói rằng nhưng nguyên tắc này bộ x&# theo đúng pháp luật. Quan điểm của các luật sư ra sao thực của lập luận cho rằng mọi quốc gia đưa có luật riêng mà công dân của nước đó phải tuân theo, làm trái dĩ nhiên bộ phải?

Lu t s Hu nh Văn Đông: Đúng, chúng ta phải tôn trọng luật của mọi quốc gia. Tuy nhiên, luật Việt Nam không có mặt đi u nào c th c m các hành vi của các báo cáo mà chúng tôi bào chữa. Như hành vi của anh Phạm Văn Trì, anh chỉ viết 1 bài nh ng ng i ta đưa vào đó đ quy k t anh ta có hành vi ch ng nhà n c. Tuy nhiên, n i dung bài viết đó ch a đ c m t c quan đ c l p nào th m đ nh n i dung đó mang t t ng gì. Vì y căn c pháp lý nào đ 2 tòa án c p s th m và phúc th m đ a ra phán quy t nh v y?

VOA: *Đi u 69 Hi n pháp Vi t Nam công nh n công dân có quy n t do ngôn lu n, t do báo chí, t do thông tin. Tuy nhiên, đi u 88 B lu t Hình s i có kho n “tuyên truy n ch ng phá nhà n c”. Là nh ng ng i chuyên môn, các lu t s có ý ki n nh th nào? T i Vi t Nam, làm th nào đ có th th c thi quy n t do ngôn lu n cho đúng, tránh không b ph m pháp?*

Lu t s Hu nh Văn Đông: Đi u luật 88 là mặt đi u luật m h đ khi không còn v n vào mặt đi u gì c th , mặt t i danh nào c th trong B lu t Hình s thì nó s r i vào đi u 88. Chúng tôi yêu c u là c n phải có mặt thông t h ng đ n chi ti t v đi u luật đó. Đi u 88 n m trong ch ng “xâm ph m an ninh qu c gia” nh ng ch a đ c gi i thích, mình đ nh rõ ràng đ công dân bi t mà th c hi n hay không th c hi n.

Lu t s Tr n Vũ H i: Đi u 69 của Hi n pháp có nói v các quy n t do của công dân đ y, nh ng l i thòng theo cái đuôi là “theo quy đ nh của pháp luật”. Th nh ng ví d nh đ i v i vi c l p h i, bi u tình v..v.. l i không có quy đ nh ho c quy đ nh không rõ. Tóm l i, anh mu n làm gì thì làm, nh ng anh không đ c phép phát bi u ch ng nhà n c c ng hoà xã h i ch nghĩa Vi t Nam. đ đây chúng tôi đ t v n đ : Vì y “ch ng” là gì? Đ ng C ng s n Vi t Nam cho r ng không ai đ c phép xúc ph m đ ng, phê phán đ ng thì cũng có th ban hành m t lu t r ng t t c nh ng vi c ph nh n vai trò lãnh đ o của đ ng, phê phán đ ng..v..v... là vi ph m lu t pháp. Cũng đ c, nh ng mà ph i có lu t. Nh ng mà đ đây, cho t i nay, là không rõ. Nhi u ng i cũng đã đ ngh r ng có l cũng ph i có lu t v Đ ng C ng s n Vi t Nam. T c là Đ ng C ng s n Vi t Nam gi vai trò gì trong xã h i và nh ng vi c gì không đ c phép xúc ph m đ n đ ng? Ch ng nào không có lu t đó, ch ng đó ng i ta luôn luôn có th xem xét vi c phê bình đ ng tr thành “ch ng” đ ng. Đ y là mặt đi u r t nguy hi m cho các công dân th t lòng mu n xây đ ng đ t n c. Chính t t ng H Chí Minh có nói r ng dân ch là đ cho dân đ c m mi ng.

VOA: *C m n ý ki n lu t s H i. Lu t s Đông, ông có ý ki n nào khác?*

Lu t s Hu nh Văn Đông: Nhà n c ph i có đi u luật c th h ng đ n cho chúng tôi đ c bi t. Ch c nh tình tr ng này thì không khéo nh ng ng i lu t s chúng tôi cũng s p ph i ra

toà, đ ng tr c vành móng ng a nh các b cáo khác. Bởi vì trong tay c a chúng tôi đã có nh ng h s , tài li u đ c g i là “ch ng phá nhà n c” vì đ ph c v cho công tác bào ch a, chúng tôi ph i có nh ng tài li u đó. Bây gi mà công an p vô, ki m tra, và b t tôi v hành vi “tàng tr” thì cũng oan cho tôi quá. Chúng tôi c n s h ng đ n rõ ràng, tr ng h p nào thì đ c, tr ng h p nào thì không.

VOA: Hai lu t s là nh ng ng i hành ngh trong ngành cũg khá lâu năm. Theo các ông nh n đ nh, vai trò đóng góp c a ng i lu t s Vi t Nam trong v c b o v công lý cho ng i dân đ n nay i m c nào?

Lu t s Tr n Vũ H i: Trong 6 ngàn lu t s , ch kho ng 50% là ho t đ ng chuyên nghi p. Tôi đã hành ngh ở đây kho ng 15-16 năm, tôi nh n th y r ng vai trò c a lu t s càng ngày càng tăng đ n lên trong xã h i, m c dù th ng xuyên b gây khó khăn. Tuy nhiên, t i v s tham gia c a các lu t s trong các phiên tòa Vi t Nam cũng khá th p, theo m t th ng kê tôi đ c bi t ch 10-20% mà thôi.

VOA: Ông v a nói kho ng 50% lu t s Vi t Nam ph i làm thêm m t ngh tay trái cũg nh i tham gia c a các lu t s trong các phiên tòa đ i th p. Lý do vì sao?

Lu t s Tr n Vũ H i: Có nhi u nguyên nhân khác nhau. Nguyên nhân t pháp lu t, t ng i dân, và t lu t s. Ngoài ra cũg có nguyên nhân t chính tòa. H cũg không thích có lu t s đâu. R t nhi u v án cho th y phía bên thuê lu t s i là bên thua. Đây là m t th c t mà Đoàn Lu t s và Liên đoàn Lu t s c n ph i nh n th y đ đ u tranh v m t các văn b n pháp lu t cũg nh v m t th c t các phiên x đ vai trò lu t s là th c t.

VOA: Ông đánh giá là nhìn chung vai trò lu t s trong xã h i Vi t Nam đang lên. S i ng các phiên x nh ng i danh vi ph m đ u 79 hay 88 ngày càng nhi u, nh ng vai trò c a lu t s i các phiên x này hình nh còn m nh t, khi n ng i ta không đánh giá cao vai trò c a lu t s trong các phiên tòa nh th . Ph i ch ng nên phân b t vai trò c a lu t s trong các phiên tòa thông th ng nói chung và vai trò c a lu t s trong các phiên tòa x các t i c th này trong tình hình xã h i Vi t Nam h n nay?

Lu t s Tr n Vũ H i: Đ y là m t đánh giá khách quan, nh ng cá nhân tôi t ng tham d khá nhi u phiên tòa nh th này thì th y r ng có nh ng phiên tòa mình th t v ng nh ng cũg có

những phiên tòa mình thấy mình cũng có ích. Có thể nhìn khách quan từng người trong r&#t nh&#u và thì người ta có thể đánh giá như chính nói, những người không phải trong tất cả các vụ đều như thế cả. Tất nhiên trong các vụ án như thế này thì vai trò lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam càng nổi bật. Tất nhiên các thẩm phán là các đảng viên, và tất nhiên họ cũng được các chính quyền. Thế nhưng, nếu các thẩm phán có bản lĩnh thì cũng có thể xử khác đi so với những gì được chính quyền.

Luật sư Huỳnh Văn Đông: Trong các vụ án đó, nếu Hội đồng xét xử có can đảm mặt thì có thể xử khác đi. Ý anh Hùng nói rằng những vụ án đó đã có sự chuồn b&# và sự che đ&#o r&#i. Đó là điểu u thế cả đang tồn tại. Điểu hình là vụ phúc thẩm vụ a r&#i của anh Trọng mà chúng tôi tham gia. Án sơ thẩm tuyên 4 năm tù. Tôi phiên phúc thẩm chúng tôi đưa ra những tình tiết để xem xét điểu nhân thân của anh. Đó là huân chương kháng chiến và bằng ghi công của nhà nước để điểu và b&# của anh, những tình tiết để điểu c&# gi&#m như theo quy định của Luật Hình sự. Tuy nhiên Hội đồng xét xử vẫn không xem xét điểu các vụ án đó. Mong muốn của chúng tôi là khi nào tòa án xét xử đưa trên cơ sở tranh luận mà đưa ra bản án thì chúng tôi mới phục. Còn xét xử theo kiểu án tại hồ sơ như mấy phiên tòa vừa qua thì Hội đồng xét xử nên ở nhà làm luôn bản án, chứ cần ra tòa tuyên cho nó nhanh và điểu mặt thì gian.

VOA: Xin chân thành cảm ơn luật sư Hùng và luật sư Đông đã dành thời gian cho cuộc trao đổi này.